

Ei enää punttikalastusta

Suomi ja Ruotsi neuvottelevat jälleen rajajokisopimuksesta. Tutut kipupisteet, punttikalastus ja jokisuun rysät, ovat taas neuvottelupöydässä.

JONNA NIKUMAA

METSÄHALLITUS esittää uppoavan heittopainon käytön kieltoa viehekalastuksessa Tornion-Muonionjoella. Punttikalastusta harrastetaan erityisesti Tornionjoen kovissa koskissa Kukkolankoskessa, Matkakoskessa ja Kattilakoskessa, joissa se on erittäin tehokas. Kieltoa kannattavat myös useat ensi vuoden kalastussääntöön lausuneet kalastuskunnat jokivarresta.

– Tämä asia on ollut monta vuotta tyrkyllä, kertoo Metsähallituksen lausunnon antanut ylitarkastaja **Mikko Malin**.

Punttikalastusta arvostellaan lausunnoissa siitä, että koskeen tulvassa pakkautuneet lohet saavat osumia putkiperhoista, ja karkaavat usein vahingoittuneina. Lisäksi heittopainoja jää koskeen kivien väliin. Niitä on poistettu sukeltamalla. Ruotsin puolella Kalixjoella vastaavanlaisessa paikassa heittopainon käyttö on kokonaan kielletty.

Punttikalastuskielto oli asialistalla viimeksikin, mutta Ruotsi vastusti.

Matkakosken urheilukalastajat ja Merikosken Spinn-

Lohenkalastajia viime kesänä Kallioniemessä.

flugakalastajat ottavat omisaa lausunnoissaan kantaa punttikalastuksen puolesta. Matkakosken urheilukalastajien lausunnossa todetaan, että tutkimustietoa punttikalastuksen haitallisuudesta kaloille ei ole, ja he ehdottavat, että Matkakoskella ”kotakorvan kuoppa” ja ”maasaaren ranta” nimettäisiin spinnfluga-alueiksi. Yhdistys kertoo, että on asettanut tiukat säännöt kalastukselle, yksihaaraista koukkua ja kieltänyt lyijypainon käytön.

Lapin elyn kalastuksenvalvojat seurasivat viime vuonna kalastusta. Heidän havaintojensa ja myös paikallisten havaintojen perusteella myös Metsähallituksessa ollaan sitä mieltä, että punttikalastus tietyillä alueilla, johon lohi sumpuuntuu vahingoittaa kaloja.

– Olen myös henkilökohtaisesti käynyt seuraamassa kalastusta, on tässä nyt mon-

ta lähdeä, Malin sanoo.

Ruotsissa kalastavat punttikalastajat ovat pääosin suomalaisia. Viime kesänä rajan yli ei kuitenkaan päässyt. Se aiheutti ongelmia erityisesti Matkakoskella Suomen puolella.

Rajajokikomissio ottaa kantaa myös lohien perinteisen lippokalastuksen puolesta punttikalastusta vastaan, ja toteaa, että uudet kalastustavat on vaaraksi perinteille. Molempia harjoitetaan samoilla koskialueilla, lähinnä Kukkolankoskella ja Matkakoskella. Lippoaminen eli pitkän varren päässä olevalla haavilla kalastaminen on sallittua vain lyhyen aikaa, kun taas punttikalastuksen kesto ei ole rajoitettu.

Toinen useita kipeitä lausuntoja kerännyt asia oli jokisuun rysäkalastuksen aloitusaika. Lohen nousu on voimakkainta heti alussa, ja pyyntiä jokisuussa myö-

hentämällä Väylään pääsee nousemaan jo muutamassa päivässä huomattavasti enemmän kalaa. Metsähallitus esittää rysäkalastuksen myöhentämistä alkamaan muutamaa päivää myöhemmin kuin 17. kesäkuuta ja sitä, että lohikiintiön täytyttyä kiinteät pyydykset tulisi ottaa ylös, ja ne saisi laittaa takaisin vasta elo-syyskuussa kun vaellussiian päänousu alkaa.

– Nyt pyydyksiä on jätetty veteen sillä varjolla, että pyydetään vaellussiikaa, Malin sanoo.

Myös vaellussiian varhain nouseva kanta on voimakkaasti heikentynyt, eikä sen kalastaminen merestä kesä-heinäkuussa ole Metsähallituksen mukaan järkevää.

Lohet käyvät siis matkallaan rysissä, josta ne tulee lain mukaan vapauttaa, kun kiintiö on täynnä. Luonnonvarakeskus tutki viime vuon-

Väylän kalastussääntö

- ◆ Suomi ja Ruotsi käyvät vuosittain neuvottelut Tornion-Muonionjoen kalastussääntöjen muutostarpeista ja kehittämisestä. Neuvotteluiden pohjana on rajajokisopimus, ja neuvotteluista syntyy pöytäkirja, johon kirjataan voimassaolevat poikkeukset Tornion-Muonionjoen kalastussääntöön kullekin vuodelle.

na, että jopa 40 prosenttia lohista on saanut vaurioita ennen jokeen nousua, ja että tutkimuksen mukaan rysiä vapautetuista lohista merkittävä osa keskeyttää kutuvaelluksen ja jopa menehtyy. Myös Ruotsissa asiaa on tutkittu, ja todettu, että kiinteistä pyydyksistä irrotetut lohet eivät menesty.

Rajajokikomissio haluaisi lopettaa kokonaan kiinteiden lohipyödyksten käytön jokisuulla. Komission mielestä lohienkalastuspainetta tulisi kaikkien pyyntimuotojen osalta niin merialueella kuin

rannikollakin ajoittaa myöhemmäksi, jotta turvattaisiin ensimmäisten joukossa nousevien suurten lohien sekä jokivesistöjen yläosien lohien pääseminen kudulle. Näin suojeltaisiin myös meritaimenta.

Harjus on rauhoitettu Väylällä huhtikuun alusta lähtien. Rajajokikomissio kannattaa tälle jatkoa harjuskantojen elvyttämiseksi. Tornio-Muonijokiseura taas ehdottaa, että harjuksen rauhoitusajoista voitaisiin päättää paikallisesti.

Pallas-Yllästunturi yhä suosituin kansallispuisto

KANSALLISPUISTOJEN käyntimäärät nousivat vilkkaan kesän ja syksyn myötä viime vuonna uuteen ennätykseen. Pallas-Yllästunturi-

rin kansallispuisto oli edelleen Suomen suosituin 563 100 käynnillä. Suhteessa eniten kasvoivat Riisitunturin, Oulangan, Pyhä-Luoston ja Lemmenjoen kansallispuistojen käyntimäärät.

Kansallispuistojen käyntimäärät kasvoivat edellisestä vuodesta 23 prosenttia.

Metsähallituksen mukaan ensikertalaisten retkeilijöiden sekä maastopyöräilijöiden ja nuorten määrät kansallispuistoissa ovat kasva-

neet. Myös lasten kanssa retkeilevien määrä on kasvanut.

Kunta ei maksa Särkijärventielle valoja

MUONION kunta ei myönnä erillistä avustusta Särkijär-

ventielle suunniteltavaan valaistuksen kunnostukseen. Kunta perustelee tätä sillä, ettei tällaisiin avustuksiin ole määrärahaa, ja erillisavustus asettaisi muut yksityistiet eriarvoiseen asemaan.

Valojen kunnostus maksaa noin 7000 euroa. Suunniteltu valaistus edellyttää lupaa liittyä kunnan tievalokeskukseen, jonka tekninen lautakunta myönsi jo joulukuussa.

Särkijärven yksityistie-

on hakenut ja saanut kunnan yksityistieavustusta tien kunnossapitoon viime vuonna noin 550 euroa.

Kuntosalille tulee vuosimaksu

MUONION yhtenäiskoululla sijaitsevan kuntosalin käytöstä aletaan perimään 30

euron vuosimaksua. Kuntosali on tähän asti ollut kuntalaisille ilmainen, ja käytössä vain avainpanttia vastaan.

Ensimmäisenä vuonna avainmaksu 15 euroa sisältyy hintaan. Saman verran veloitetaan kadonneesta avaimesta. Kuntosalin lukko uusitaan tammi-helmikuussa ja uusi järjestelmä mahdollistaa sen, että avain ei toimi, jos vuosimaksua ei ole lunastanut.